

УДК 82-14
К 17

Калитко, Катерина
К 17 Ніхто нас тут не знає, і ми – нікого [Текст] : поезії / Катерина
Калитко. – Чернівці : Меридіан Черновіц, 2019. – 96 с.

ISBN 978-966-97821-4-4

Нова книжка Катерини Калитко – дуже суцільна: всуціль верліброва історія, розказана на одному довгому подиху. Про кордони свого, які неодмінно впізнаєш і будеш готовий захищати – а вони захистять тебе самим цим упізнаванням. Про уміння жити з власними шрамами, про сирітство серед рідних, про металевий запах зброї вночі. Про повітря, в якому розчинений час. Про смак мови, яка опікає язика й піднебіння, коли різко ковтаєш її, справжню.

Жодну частину з цього видання не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі без письмового дозволу видавництва.

© Меридіан Черновіц, 2019
© Катерина Калитко, 2019, *текст*
© Юрій Іздрик, 2019, *ілюстрації*
© Анна Стьопіна, 2019, *обкладинка*

ISBN 978-966-97821-4-4

Усі права застережено

Катерина Калитко

НІХТО НАС ТУТ НЕ ЗНАЄ, І МИ – НІКОГО

Meridian Czernowitz
2019

* * *

Там співали народної.
Мова ламалась на згинах
і на зламах іскрила вугільно. У горлі дерло,
наче люди кликали того, хто уже не прийде,
хто не приходив ніколи досі.
І хотілося плакати й доєднатися,
щоб легені рвалися із грудей: двоє човнів – скажімо,
Ніжність і Туга – зсудомлені біля причалу,
а відпливти не можуть, припнуті до цього повітря колючого
за гортань і трахею.
Хотілося плакати і забратися геть,
поїхати, часу не гаючи, світ за очі, не вертатися,
і коли на кордоні питають: «Що ви там везете?» –
розгорнути торбу з горою дзвінких уламків,
а що ж це розбилося – не змогли пояснити.
Витекли всі слова
у протяжну зимову пісню.

* * *

Загубивши ключі від світу, де всіх по двоє
або більше, сидить на порозі, чекає,
поки хтось повернеться:
із роботи, з ближнього бою, з короткої пам'яті,
з теплого вирію,
та нема нікого.
Ключ, пірнувши в сніги,
мріє, що на весну проросте залізницею.
Вечір буде холодний.
Кров у неї надто червона для цих чорноземів
і недостатньо блакитна, щоби до моря вивести,
і не настільки густа, щоб покликати
в землю обіцяну.
У великі історії входять люди,
виходять геть,
а у неї – надто строката, щоб стати
паспортом.

Жодна з едностей, до яких так хотілося прирости,
не впускає, тверда і закрита,
глузує й пишається,
як, бува, пишається зелене яблуко в гіллі.
Зі старечим скреготом погойдується ковчег,
у льодах, чужі зітхання, шурхочучи,
розбігаються з нього попарно – лякливо тихі шурі.
Ще посидить тут – і забуде, який вона мала голос,
як берегла його: раптом настане час
розповісти свою історію без перекладу, без тлумачень,
просто так, як дихають люди, що довго бігли,
а тепер лежать у темряві поруч
і заспокоюються.

* * *

Що ж до чоловіків, то їй завжди подобалися такі –
з червоточинкою,
яких лякало щось невловне у власних рухах,
у ранковому дзеркальному відображенні.
І ті, що їй у дар приносили мову,
що розкривались, як словники
багаторічної витримки,
дозволяли гортати себе у п'їтмі,
зблискуючи то там, то сям
визолоченою буквицею на випадковій сторінці.
Навіть із заламаними кутиками де-не-де
опісля попередніх читань,
зі слідами чужих рук, із крижкими підпалинами.
І зараз оцей, найтрепетніший, словник,
розгорнутий перед нею,
читатиме, хай би чого це коштувало.
Те, що ставатиметься між нею
і носієм цієї мови, – не описати словами так,
щоби витримала, не розкололася
порцеляна сімейна у старому буфеті –
від самого голосу, від факту її пояснення.
І вона загострювалася. Перетворювалася
на перо очеретяне. Готувалася дописати
не словник – але мову саму, замкнену в ньому,
з усіма її неприкаяними іменами.

* * *

Не такого дощу ми чекали, Анно, у ці поля.
Крізь небесну воду раніше хтось говорив із нами,
ми завжди вслухалися, не розбираючи слів,
бо з розмови і несамотності витворювалося повітря.
Anno Domini п'ятий, як дощ замовк, а чому?
Чи то ми здаємося геть не варті розмов,
чи у когось по той бік остаточно забракло слів?
Злива вщухла. Земля в передзим'ї має лице,
чие – обирай, можливо, того, хто лежить найглибше.
Можна стати навколішки, поцілувати. Погладити.
Згряя сірих гусей здіймається в небо,
краї розходяться – наче свіжозашита рана на животі,
коли підіймаєш важке.
Птаство прагне вирятувати себе, десь є далеке тепло,
може, іще не запізно летіти, не може ж бути,
щоб для чогось було запізно по-справжньому, не заради
пустих заборон.
Довгі видихи літаків гуснуть у небі над нами.
Бачиш, фронт просувається, над головою – також.
Я боюся, що дощ заговорить знову. Раптом він скаже,
що запізно таки буває.

* * *

Приймали гостей.

Велике вікно, відчинене у зарослий травною сад,
впускало в кімнату дощ.

Тріпотливі свічки у склянках силкувався задмухати протяг,
але йому не вдавалося. Жодного разу.

Коли гості йшли, відносячи сміх та розмову,
коли голоси, метаючись поміж мокрих дерев, ніби сірі нетлі,
заліпали в далекій темряві й більше не поверталися,
він вслухався у владний плюскіт, що підступав нізвідки,
підпирав підлогу, наскрізь просочував тишу.

Він ставав на коліна, долівку долонями притискав,
припадав до неї вухом, невпинно думав:

як

починається море зі сну просто тут, де щілина, з якої
вихлюпнулося воно у яву?

Кілька днів тому хтось дуже поруч стояв,
ногами заплутавшись у висхлій
перешийковій пуповині.

Відпливали вчора вночі, разом із домом, люди на березі
співали услід українською і маме лошн.

Що ж відбулося, поки ми спали під цей нескінченний дощ?

Як опинилися ми
на цьому острові?